

vidla, ani jiné ustanovení dotyčného zákona neukazuje na restriktivní a úzký výklad pojmu »zaměstnance státem uznané náboženské společnosti« a když i právní pojetí sporného ustanovení tak, jak vysvítá s předdeslaných právních úvah, neodporuje intenci zákonodárcově po vynětí z pojistné povinnosti pensijní všech těch osob, které jsou ve služebním svazku k takovým veřejnoprávním svazům a korporacím, jež osobností svou poskytují dostatečné záruky, že dostojí převzatým pensijním závazkům. Ostatně dlužno uvážiti, že kdyby byl chtěl zákonodárce vyloučiti z kategorie zaměstnanců zákonně uznaných náboženských společností, jež jsou vyňaty z pojistné pensijní povinnosti, osoby zaměstnané při církevních statcích církve katolické, byl by musil vyloučení to provésti zvláštním předpisem, který by byl tuto výjimku výslovně stanovil.

Ze všech předdeslaných úvah vysvítá, že osoby, zaměstnané při správě beneficiálního jmění biskupství církve římsko-katolické, spadají pod pojem zaměstnanců zákonně uznaných náboženských společností ve smyslu § 2, odst. 1. bodu 3., svrchu citovaného zákona a že je tudíž jen z tohoto titulu nelze vylučovati z dobrodiní zákona toho.

Žalovaný úřad nepopírá, že Vilém Thamm a Arnošt Zappe jsou v zaměstnaneckém poměru k biskupství vratislavskému, soudí však v naříkaném rozhodnutí, že tento jejich poměr nepropůjčuje jim pro obor pensijního pojištění právní povahu zaměstnanců církve římsko-katolické. Sveden tímto, jak dovozeno, právně mylným názorem, opomenul pak žalovaný úřad zabývatí se otázkou, mají-li zaměstnanci ti normální pensijní nároky, a nevyšetřil po této stránce další předpoklady, k řešení otázky té nutné. Zůstala tudíž skutková podstata sporného případu kusou a neúplnou, a to pro nesprávný právní názor žalovaného úřadu, pročež bylo nutno naříkaná rozhodnutí zrušiti podle § 7 zákona o správním soudu pro nezákonnost.

### **Pojistná povinnost vážného.**

(Nález Nejv. správ. soudu ze dne 3. března 1925, č. 4108/25.)

Zemská správa politická v Brně uznala, že Valentin Honěk, zaměstnaný u stěžujícího si těžařstva jako vážný, podléhá pojistné povinnosti od 1. ledna 1909.

Odvolání těžařstvem z výměru toho podanému vyhovělo žalované ministerstvo naříkaným rozhodnutím částečně a měníc výměr prvé stolice vyslovilo, že Honěk podléhal pojistné povinnosti pensijní teprve od 1. července 1920, protože podle výsledku konaného šetření bylo jeho podstatnou činností vážení, při čemž písemné práce, které záležely v prostém vyplnění formulářů jednoduchými daty, sloužily jenom k doplnění činnosti podstatné. Takováto činnost nezakládá však pojistnou povinnost ani podle § 1 zák. ze dne 16. prosince 1906, č. 1 ř. z. ex 1907, ani podle §§ 1, resp. 1a cís. nař. ze dne 25. června 1914, č. 138 ř. z. Oproti tomu však odůvodňuje pojistnou povinnost podle zákona ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., poněvadž nelze ji považovati ani za práci převážnou měrou podřízenou, ani za práci dělníka ve smyslu § 1, odst. 1. tohoto zákona.

O stížnosti do rozhodnutí toho podané uvážil nejvyšší správní soud toto:

Žalovaný úřad prohlásil Valentina Hoňka za povinna pensijním pojištěním pro období od 1. července 1920 proto, že činnost jeho nelze považovati ani za práci převážnou měrou podřízenou, ani za práci dělníka. Proč činnost Hoňkovu nepovažoval za činnost dělníka a z jakého vymezení

pojmu »dělník« při tom vycházel, není v naříkaném rozhodnutí přímo řečeno, avšak z okolnosti, že táž činnost uznána jest pro období předcházející za takovou, jež pensijní povinnost nezakládá, tedy za činnost, jež není převážnou měrou duševní, jde najevo, že úřad nezahrnuje pod pojem dělníka ve smyslu cit. zákona v š e c h n y osoby tělesně pracující, jež nevykonávají práci převážně duševních, čili, že odpírá charakter dělníka nějaké kategorii osob tělesně pracujících, jež nevykonávají práci převážně duševních. Tímto názorem však ocitá se žalovaný úřad v rozporu se stálou judikaturou tohoto soudu.

Ježto tudíž naříkané rozhodnutí, pokud jde o období od 1. července 1920, je založeno na nesprávném právním názoru, slušelo je zrušiti pro nezákonnost.

### **Pojem kupeckých prací.**

(Nález Nejv. správ. soudu ze dne 26. května 1925, č. 7500/25.)

Naříkanými rozhodnutími bylo v pořadí instancí uznáno, že stěžovatelé Oskar Herz a Lola Blitzová podléhají po dobu svého zaměstnání u stěžující si firmy v Karlových Varech pensijní povinnosti pojistné podle zákona ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., s odůvodněním, že podle konaného šetření zaměstnání byli jako prodavač a prodavačka obsluhou zákazníků a že tedy konali kupecké služby ve smyslu zákona ze dne 16. ledna 1910, č. 20 ř. z. V rozhodnutí, týkajícím se pojistné povinnosti Loly Blitzové podotknuto, že je zaměstnána výlučně živnostenským odbytem zboží, kteroužto práci nutno považovati za práci kupeckou bez ohledu na to, je-li spojena s pracemi kalkulačními neb kontorními.

O stížnostech do rozhodnutí těch podaných uvážil nejvyšší správní soud toto:

Žalovaný úřad tím nechtěl vysloviti a nevyslovil také, že každý živnostenský odbyt zboží je službou kupeckou, nýbrž na podkladě nesporných svrchu uvedených skutečností dospěl k tomu, že stěžovatelé Oskar Herz a Lola Blitzová služby kupecké konají proto, že jejich činnost v závodě stěžující si firmy, k živnostenskému odbytu zboží směřující, vyžaduje určitých znalostí, jistého výcviku a pohotovosti, tedy toho, co obecně nazývá se kupeckou zdatností.

Při tomto z naříkaných rozhodnutí se podávajícím výkladě nelze však žalovanému úřadu vytýkati, že podrobiv oba zaměstnance pensijní povinnosti, nesprávně vyložil zákon. Neboť je-li k živnostenskému odbytu zboží stěžujícími si zaměstnanci nesporně konanému potřebí t. zv. kupecké zdatnosti, pak podle názoru nejvyššího správního soudu, vysloveného v nálezu ze dne 14. listopadu 1924, č. 19.869/24, na němž nejvyšší správní soud trvá, konají zaměstnanci oni kupecké služby podle zákona ze dne 16. ledna 1910, č. 20 ř. z. a pak také podle § 1, odst. 2. lit. b) pensijního zákona jsou pensijní povinnosti pojistné podrobeni.

V témž nálezu vyslovil pak nejvyšší správní soud, že otázka, zda činnost toho kterého zaměstnance vyžaduje toho, čemu se v běžné mluvě říká obchodní zdatnost, je v konkrétním případě skutkovou otázkou, jejíž zodpovězení závisí na různých okolnostech faktických. Zodpovězení to, jež tvoří část skutkové podstaty, z níž žalovaný úřad vycházel, může nejvyšší správní soud zkoumati jen s hlediska § 6, odst. 2. zákona o správním soudě, tedy jen po stránce formální, nikoli přezkoumati je věcně. V daném případě, kde je nesporno a jak stížnosti samy uvádějí, dokonce notorickým, že jde o prvotřídní závod ve světových lázních, v němž jsou jmenovaní zaměst-